

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Nemojov, okres Trutnov

Adresa: 544 61 Nemojov 101

Identifikátor školy: 650 046 358

Termín konání inspekce: 13. – 15. duben 2004

Čj.:	i2-1078/04-5023
Signatura:	oi5zx108

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve vybraných předmětech na I. stupni v předmětech český jazyk, matematika, prvouka a přírodověda vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve vybraných předmětech a skupinách předmětů (viz bod 1) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech (viz bod 1) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům za období školního roku 1999/2000, 2000/2001, 20001/2002, 2002/2003 a 2003/2004,
- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce v součásti mateřská škola vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu k termínu inspekční činnosti ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce v součásti mateřská škola vzhledem k realizovanému programu ve školním roce 2003/2004,
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v součásti mateřská škola ve školním roce 2003/2004.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola se všemi ročníky I. stupně v Nemojově č.p. 101 je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je obec Nemojov, se sídlem 544 61 Nemojov 13. Součástí školy jsou mateřská škola a školní jídelna v odloučeném pracovišti Nemojov č.p. 100 a školní družina.

V letošním školním roce základní škola vzdělává v I. třídě (1. a 4. ročník) a ve II. třídě (2., 3. a 5. ročník) 21 žáků (kapacita je 30 žáků). Všichni žáci jsou zapsáni do školní družiny (kapacita 25 žáků). Vzhledem k tomu, že škola nesplňuje zákonem stanovený průměrný počet žáků na třídu, má pro letošní i příští školní rok udělenou výjimku MŠMT.

V jednotřídní mateřské škole s celodenním provozem od 6:30 do 15:30 hodin je zapsáno 20 dětí s věkově smíšenou strukturou. (kapacita je 38 dětí). Přípravu a výdej stravy dětem, žákům základní školy a zaměstnancům zajišťuje školní jídelna, která je v téže budově.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vzdělávání a výchovu v základní škole zajišťují v letošním školním roce tři pedagogické pracovnice včetně ředitelky školy a vychovatelky školní družiny s délkou praxe od dvou do 38 let. O provoz školy se stará jedna provozní pracovnice na částečný úvazek.

Dvě vyučující nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na I. stupni, neboť ředitelka školy nemá dosud ukončené příslušné vysokoškolské vzdělání (dokončí ještě v letošním školním roce) a jedna učitelka má pouze středoškolské vzdělání oboru vychovatelství ve školní družině. Další učitelka je pro výuku na I. stupni základní školy plně kvalifikovaná, navíc je absolventkou oborů speciální pedagogiky (logopedie) a výchovného poradenství.

Skladba jednotlivých úvazků vychází z personálních možností a je tvořena s přihlédnutím k osobnostním předpokladům a zájmům vyučujících. Ze sledovaných předmětů je s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí vyučováno v I. třídě (1. a 4. ročník) českému jazyku, matematice, přírodovědě a vlastivědě. Ve II. třídě (2., 3. a 5. ročník) pouze prvouce. Oblast výchovného poradenství je plně kvalifikovaná.

Pracovní kolektiv mateřské školy tvoří zástupkyně ředitelky a učitelka, která vykonává také práci školnice. Zástupkyně ředitelky splňuje stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro předškolní vzdělávání. Má praxi v délce 25 let a pro práci s dětmi má sníženou míru přímé vyučovací povinnosti na 24 hodin týdně. Obtíže s personálním obsazením dvou míst na zkrácené pracovní úvazky (učitelky na 70%, školnice na 50%) ředitelka řešila souběžnými pracovními poměry pracovnice zaměstnané původně jen jako školnice. Učitelka zaměstnaná na částečný pracovní úvazek nemá pro pedagogickou práci v mateřské škole odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost, protože má ukončené pouze základní vzdělání. Personální obsazení je vzhledem k přijímanému počtu dětí stabilizované, obě pracovnice jsou místní a pracují v mateřské škole dlouhodobě. Při prolínání odlišných pracovních náplní dochází denně k dělení pracovních dob do několika bloků. Není možné stanovit harmonogram přímé míry vyučovacích povinností s ohledem na chybějící odbornou a pedagogickou způsobilost jedné z učitelek (například pouze do doby scházení a rozcházení dětí). Učitelka zajišťuje denně průběh ranních her a pobyty venku. Zástupkyně organizuje bloky řízených činností, průběh oběda a odpolední odpočinek. Naopak se ve snížené míře účastní některých částí denního programu (spontánní činnosti, pobyt venku). Tento způsob práce není příliš optimální. Vyžaduje vyšší pracovní nasazení obou učitelek v souvislosti s plněním dalších provozních povinností (zástupkyně, školnice). Souběžné plnění přímé míry vyučovací povinnosti obou učitelek u dětí vyplývající z denního časového harmonogramu prací je tak minimální (1 hodina týdně). Časté jsou změny a improvizovaná náhradní řešení jako reakce na aktuální potřeby provozu.

Pro zajištění plynulého chodu základní školy i předškolního zařízení stanovila ředitelka závazná organizační opatření a pravidla provozu v organizačním a provozním řádu. Povinnosti pedagogických i provozních pracovníků vyplývají z jejich pracovních náplní. Ředitelka jmenovala jednu z učitelek mateřské školy svoji zástupkyní, její konkrétní kompetence však nejsou v další dokumentaci vymezeny. Vzhledem k tomu, že od roku 1993 až do sloučení se základní školou k 1. 1. 2003 zástupkyně pracovala ve funkci ředitelky mateřské školy, pokračuje v zavedeném systému řízení. Provozní informace pro rodiče jsou zpracovány ve vnitřním a školním řádu školy.

Vnitřní informační systém v obou součástech je založen na každodenním osobním kontaktu všech pracovníků. Pedagogické rady se konají zvlášť, provozní společně. Ze zápisů vyplývá, že jejich organizování je pravidelné a dle zavedených plánů. Veškeré potřebné informace jsou zveřejňovány na nástěnkách.

Vzhledem k malé pedagogické a řídicí praxi nemá dosud ředitelka školy vytvořen pevný mechanismus vedení, řízení a kontroly. V mateřské škole systém kontrolní činnosti jmenované zástupkyně tvoří plán a zápisy z hospitací u druhé učitelky, které obsahují stručné a věcné zhodnocení její práce. Všechny pedagogické pracovnice v obou součástech však mají vzájemně trvalý přehled o své činnosti v průběhu dne.

Dalšímu pedagogickému vzdělávání je věnována náležitá pozornost. Pracovnice se pravidelně v závislosti na provozních a finančních možnostech školy účastní seminářů a kurzů Pedagogického centra v Hradci Králové a v Trutnově.

Personální podmínky jsou celkově hodnoceny jako vyhovující.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Materiálně-technické podmínky v základní škole v plné míře umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Budova školy prošla začátkem devadesátých let zásadní rekonstrukcí, neboť zde byla výuka na delší dobu přerušena a péči zřizovatele obnovena v roce 1991. V přízemí se nacházejí dvě prostorné učebny, sborovna spojená s místností pro školní družinu a ředitelna. Šatna a sociální zařízení jsou funkční a vyhovují hygienickým normám. V budově jsou též prostory sloužící jako obecní knihovna. Dokončena byla přístavba tělocvičny. Kabinet je nahrazen velkým půdním skladovacím prostorem. Většina pomůcek je umístěna a využívána přímo v učebnách. Vybavení didaktickou, audiovizuální a výpočetní technikou je velmi dobré a hojně užívané. V rámci akce „internet do škol“ je učebna II. třídy vybavena třemi počítači s funkčním softwarem a připojením na internet. Další počítač je využíván v ředitelně. Fond učebnic je dostačující, žákovská knihovna je průběžně doplňována encyklopedickými i literárními tituly, které jsou rovněž užívány ve vyučování. Ke zlepšení došlo ve vybavenosti pomůckami pro přírodovědu a mapami pro výuku vlastivědy.

Školní nábytek je nový s variabilním nastavením výšky a vyhovuje ergonomickým potřebám žáků. Budova je vytápěna elektricky. Celý interiér školy působí vysoce estetickým dojmem, na němž se hlavně podílejí žákovské výtvarné a rukodělné práce. Okolí budovy je upravené a celkově podtrhuje kultivovaný vzhled celé obce.

Jednopatrová budova mateřské školy je umístěna v klidné části obce. Objekt, původně určený pro potřeby základní školy, byl průběžně upravovaný. Všechny prostory využívané mateřskou školou jsou umístěné v přízemní části budovy společně s kuchyní a jídelnou základní školy. První patro zřizovatel po přestavbě pronajímá k jinému účelu (bytové prostory).

Jednotlivé místnosti určené pro provoz mateřské školy umožňují volné přecházení dětí (třída, herna, sociální zařízení, šatna). Vnitřní uspořádání některých prostor (zejm. vstupních a šatny) nevytváří zcela optimální podmínky pro organizaci režimových činností dětí (např. při oblékání je nedostatek míst v šatně na lavičkách). Také zázemí pro zaměstnance je prostorově omezené.

Částečná obnova dětského nábytku byla provedena v námětových koutcích, kde je volně umístěna většina hraček tak, aby k nim děti měly samostatný přístup. Uspořádání herních koutků poskytuje dětem klidný a nerušený prostor pro námětové hry a některé individuální zájmy. Velikost stolků a židliček není přizpůsobena věkové struktuře a antropometrickým požadavkům dětí. Ve vybavení třídy a herny převažuje starší skříňový nábytek, ze kterého učitelky vytvářejí variabilní sestavy. Větší využívání venkovní terasy přímo přístupné ze třídy zatím omezuje nevhodně zvolený povrch a nedořešená možnost zastínění. Výdej stravy je organizovaný ve třídě, v herně jsou denně rozkládána lehátka. Školní knihovna obsahuje dostatek starších titulů dětské a odborné literatury a je průběžně doplňována.

Školní zahrada je rozčleněna do několika částí s odlišným vybavením. Výběr zájmových aktivit a charakter činností dětí je tak z bezpečnostních důvodů předem vymezen volbou místa pobytu. Přirozené zastínění vytvářejí vzrostlé dřeviny a keře s parkovou úpravou. Současné vybavení umožňuje dětem realizovat sezónně relaxační, zábavné a některé zájmové aktivity (bazén, pískoviště, betonová plocha, kovové průlezkyně, zahradní nábytek, zahradní altán, sklad na hračky). Další úpravy ve vybavení zahrady a zarovnání terénu směřují k bezpečnému pobytu dětí a k širšímu celoročnímu využívání.

Na estetické výzdobě interiérů se děti podílejí výtvarnými pracemi a výrobky. Škola je účelně zajištěna dostatečným množstvím hraček a učebních pomůcek. Umístění výtvarného materiálu je dětem dostupné, uzavřené skříňky však neumožňují volné nabídkové uspořádání.

Vybavení audiovizuální technikou (radiomagnetofon, televize a videopřehrávač) je přiměřené. Škola chybí funkční melodický hudební nástroj (klavír je nepoužitelný). Pro zpracování administrativy má zástupkyně k dispozici starší počítač s multifunkční tiskárnou bez připojení na internet. Počítač ve třídě s omezeným programovým vybavením mohou využívat děti. Sportovní nářadí pro pohybové aktivity je účelně umístěno do herny (ribstoly, koš na házení, švédská lavička, bedna, trampolína, přenosná kladina, výběr náčiní).

Změny ve vybavení a zařízení mateřské školy jsou realizovány postupně, zástupkyně vypracovala podklady změn ve vybavení a předala je ředitelce.

Materiálně-technické podmínky jsou v obou součástech (základní a mateřská škola) hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy v části základní škola

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 ve smyslu úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. Učební plán platný pro školní rok 2003/2004 je v souladu s tímto vzdělávacím programem. Hodinové dotace povinných předmětů v 1. – 5. ročníku souhlasí s předepsanou normou. Probírané učivo sledovaných předmětů bylo v souladu s platnými osnovami. Kontrolovaná předepsaná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech a zachycuje průběh vzdělávání.

Sestavený učební plán pro školní rok 2003/2004 je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Vzdělávací program je uplatňován v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Škola realizuje platné učební osnovy. Povinná dokumentace je vedena.

Ředitelka školy sleduje naplňování učebních osnov sporadicky. Vychází ze skutečnosti, že druhá vyučující i vychovatelka školní družiny jsou zkušenými pedagožkami s mnohaletou praxí a vzhledem ke své menší pedagogické a řídicí zkušenosti vykonala v tomto školním roce pouze jednu hospitaci. Kontrolou rozvrhu hodin, třídních knih a tematických plánů bylo prokázáno průběžné plnění učebních osnov ve všech sledovaných předmětech za období školních roků 1999/2001 až 2003/2004.

System kontrol naplňování učebních osnov není dosud vytvořen.

Z důležitých dokumentů, které upravují organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy, byly předloženy: rozvrh hodin, organizační řád málotřídní školy a provozní řád. Provoz školy a pravidla chování žáků, povinnosti učitelů a povinnosti třídních učitelů upravuje školní řád. Žáci i jejich zákonní zástupci s ním byli seznámeni. Rozvrh hodin všech pěti ročníků je sestaven v souladu s platnými právními předpisy a respektuje psychohygienické zásady. Žáci získávají všechny potřebné informace od vyučujících, rodiče žáků jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím zápisníků a žákovských knížek. Pětkrát do roka jsou organizovány třídní schůzky. Rodiče dále mohou navštívit školu kdykoli.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je vůči žákům a jejich zákonným zástupcům funkční.

Výchovnou poradkyní je ustanovena učitelka, která vyučuje v I. třídě (1. a 4. ročník). Pro svoji práci je plně kvalifikovaná. Spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Trutnově. Škola nevykazuje integrované žáky, přesto má ve čtyřech případech zpracované

individuální plány a těmto žákům se výchovná poradkyně pravidelně jedenkrát týdně věnuje ve zvláštní hodině. U jednoho žáka je podezření na lehčí formu autismu a je v péči poradny.

Kontakt se spádovými plně organizovanými školami ve Dvoře Králové, kam žáci nastupují po absolvování 5. ročníku a kde mají možnost porovnání a získání přehledu o alternativách, které tyto jednotlivé školy nabízejí, zajišťuje ředitelka školy.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšování výchovně-vzdělávacího procesu.

Ředitelka školy má vytvořenou představu o směřování školy v nejbližším období z pohledu stabilizace vzdělávaných žáků v takovém počtu, aby zřizovatel nemusel žádat o výjimku. V tomto smyslu vyvolala jednání s vedením mateřské školy ve Verdeku. V oblasti zlepšování personálních podmínek dojde od začátku příštího školního roku k dvěma podstatným změnám. Do funkce vychovatelky školní družiny a zároveň učitelky pro předměty vlastivěda, přírodověda a český jazyk (složka čtení a psaní) nastoupí na částečný úvazek pedagogická pracovníce s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku na I. stupni základní školy. Ředitelka školy dokončí studium učitelství I. stupně na pedagogické fakultě. Ve stádiu příprav se nacházejí projekty „zdravá výživa“, „tělesná zdatnost“ a „logopedie“, jimiž se chce škola blíže profilovat.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu v součásti mateřská škola

Mateřská škola pracuje podle vlastního Školního vzdělávacího programu, který vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání MŠMT ČR, čj. 14 132/01-22 ze dne 19. 3. 2001. Dílčí kompetence dětí jsou zapracované do Třídního vzdělávacího programu.

Vzdělávací program je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Vedení kontrolované povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Pedagogicko-diagnostické záznamy zástupkyně vede o všech dětech a doplňuje je o pracovní poznámky a postřehy. Kontrola plnění stanovených kompetencí dětí formou dílčích hodnocení a závěrečného rozboru úrovně dosažených výsledků není písemně zpracovávána.

Systém kontroly plnění výchovně-vzdělávacích programů je účinný částečně.

Stanovený denní režim je vytvářený jako časový harmonogram denních činností s ohledem na psychohygienické potřeby dětí a zásady správné životosprávy. Denně jsou děti vedeny k pravidelnému návyku čištění zubů. Pitný režim je funkční, v průběhu dne jej děti podle vlastní potřeby využívaly. Zařazování odpoledního programu pro děti s menší potřebou spánku je realizováno jednou týdně (v době souběžného působení učitelek), ve zbývajících dnech je tato potřeba individuálně diferencována s ohledem na momentální situaci. Informace o dětech jsou rodičům podávány průběžně, zejména při předávání dětí. O průběhu vzdělávání jsou rodiče informováni na nástěnkách. Škola organizuje třídní schůzky s rodiči, některá setkání jsou spojována se společnými akcemi.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na I. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka a přírodověda.

Skupina předmětů v 1. a 4. ročníku

Hodnocení úrovně vzdělávání vychází z hospitací v I. třídě, ve které je společně vyučován 1. a 4. ročník. Sledována byla kvalita výchovně vzdělávací činnosti v předmětech český jazyk (gramatická, literární a grafická složka), prvouka (v kombinaci s anglickým jazykem) a přírodověda. Předmětům vyučují dvě učitelky (třídní a ředitelka), z nichž třídní učitelka (český jazyk, matematika, a přírodověda) splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ředitelka školy, vyučující prvouku v kombinaci s angličtinou, dosud tyto podmínky nespĺňuje, což se však negativně neprojevalo na kvalitě výuky. Obě učitelky přistupovaly k přípravě na vyučování velmi zodpovědně včetně písemné formy. Učivo pro oba ročníky mají zpracované do tematických plánů, jejichž obsahy jsou v souladu s učebními osnovami. Zvláštní pozornost je ze strany třídní učitelky věnována žákům se specifickými potřebami; velmi náročná je individuální činnost se žákem s podezřením na autismus.

Výuka je podporována kvalitním materiálním zázemím, žáci jsou vybaveni platnými učebnicemi a pracovními sešity a nadstandardními prostorovými možnostmi, kdy každý žák sedí samostatně v lavici. V navštívených hodinách nebyla užita didaktická technika, organizace jednotek ani probírané učivo to však nutně nevyžadovaly. Interiér učebny je vkusně upraven.

Hospitované hodiny u třídní učitelky byly pojímány vesměs netradičně s intenzivním zařazováním individuální práce s jednotlivými žáky v ročnících. Hodiny byly uváděny vstupní motivací, která odrážela právě doznívající velikonoční svátky, v závěrech bylo vždy provedeno s každým žákem shrnutí a zhodnocení i sebehodnocení jeho výkonu.

V literární složce českého jazyka učitelka výchovně využila národních motivů Starých pověstí českých s důrazem na hlasité čtení s porozuměním textu a objasňováním neznámých a archaických výrazů. Uplatněna byla různá říkadla, prvňáčci nalepovali chybějící slabiky do textu atd. V grafické části učitelka důsledně dbala na řádné uvolnění motoriky, správný sklon sešitů a držení psacích nástrojů. V gramatické a stylistické hodině byli žáci vedeni k souvislému verbálnímu vyjadřování, k písemnému projevu docházelo vždy až po náležitém ústním zdůvodnění a procvičení gramatických jevů.

V matematice byla pravidelně střídána přímá a nepřímá práce v obou odděleních se zařazováním hravých a manipulačních prvků a úspěšnou snahou zapojit více smyslů do procesu numerického učení. Při řešení slovních úloh učitelka zařazovala příklady z praxe s podporou rozvoje logického myšlení při dodržení formálních postupů: zápis, rovnice, výpočet, odpověď.

V hodině prvouky 1. ročníku žáci pracovali vesměs samostatně s pracovními sešity, neboť jednotka byla organizována v kombinaci s angličtinou 4. ročníku (ta nebyla předmětem inspekce). V závěru vyučující zařadila řízený rozhovor s dostatečným prostorem pro spontánní vyjadřování všech žáků. Chybělo však konečné shrnutí a zhodnocení.

Hodina přírodovědy byla věnována vycházce do okolí školy. Vyučující zařadila po pečlivé přípravě širokou škálu dosud probraných prvků praktického pohybu v přírodě (určování světových stran, postavení a oběhu planet, Měsíce a Slunce, určování právě kvetoucích rostlin, správné chování v chráněné krajinné oblasti i v přírodě obecně). Pragmaticky využila i mezipředmětových vztahů s literární výchovou.

Žáci byli po celou dobu velice slušní, v obou společně vyučovaných ročnících byl pozorován jejich zájem o výuku. Atmosféra hodin byla velmi příjemná, vyučující vystupovaly

kultivovaně. Hodnocení a klasifikace žáků je prováděna průběžně, žákovské písemnosti jsou vedeny ve velmi dobré grafické úpravě a jsou denně kontrolovány a opravovány.

Průběh a výsledky vzdělávání v 1. a 4. ročníku ve sledovaných předmětech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Skupina předmětů ve 2., 3. a 5. ročníku

Navštíveny byly ve II. třídě (2., 3. a 5. ročník) předměty český jazyk, matematika a prvouka v kombinaci s německým jazykem, který však nebyl předmětem inspekce. Český jazyk a matematiku vyučuje ředitelka školy, složku psaní a částečně čtení vychovatelka školní družiny, prvouku třídní učitelka I. třídy. Kromě prvouky jsou sledované předměty vyučovány bez odborné a pedagogické uzpůsoblosti. Látka je učitelkami zpracována do časově členěných tematických plánů, které odrážejí platné učební osnovy.

Hodiny, kromě prvouky, vyučované v I. třídě, probíhaly v kmenové učebně, která je vkusně a čistě upravena s možností zatemnění oken, vybavena novým variabilně nastavitelným nábytkem, opatřena květinovou výzdobou a vystavenými žákovskými výtvarnými pracemi. K dispozici jsou nástěnné i trojrozměrné pomůcky, mapy, populárně naučné publikace, klavír a výpočetní technika. V odpočinkové části je umístěno terárium s pavouky, o které se děti pravidelně starají dle rozpisu služeb.

Český jazyk byl pravidelně zahajován relaxačními cviky, často však chyběla vstupní motivace a žáci rovnou přistupovali k řešení úkolů, které byly nejen diferencovány v odděleních jednotlivých ročníků, ale vnitřní diferenciací byla pozorována i uvnitř příslušného ročníku. Každý provedený úkol byl následně vyhodnocen, žáci byli i odměňováni. Užity byly učebnice, řada namnožených gramatických cvičení a výuka se často odehrávala i mimo prostor lavic. K písemnému prověřování docházelo vždy až po náležitém slovním procvičení a zdůvodnění gramatických jevů ustáleným způsobem. Sešity jsou pravidelně opravovány, žáci mají dostatek známek v notýscích a žákovských knížkách. Grafická úprava jejich písemností je dobrá.

I matematika byla zahajována uvolňovacími a relaxačními cviky s vyjádřením pocitů a nálad pomocí mimiky svalů. Žáci jsou evidentně na tento způsob zahajování hodin zvyklí. Pravidelné střídání přímé a nepřímé práce ve všech třech odděleních udržovalo žáky v pozornosti a zajišťovalo jim přiměřenou vytiženost po celou dobu trvání vyučovací jednotky. Funkčně bylo využito výpočetní techniky programu matematiky pro 3. ročník. Navazováno bylo na předcházející žákovské numerické dovednosti při prověřování a nácviku dělení v oboru násobilky, systematicky bylo rozvíjeno a podporováno logické vyvozování matematických postupů při odvozování jednotek délky i pochopení systému desetinných čísel. Jako nedostatek se jevil menší prostor pro vyjadřování žáků celými větami. Rovněž intenzita jejich hlasového projevu nebyla vzhledem k malému počtu ve třídě výrazná. V závěrech hodin scházelo zhodnocení celé vyučovací jednotky.

Prvouka ve 2. ročníku byla vyučována v kombinaci s němčinou pro 3. a 5. ročník. Kladem je užívání velkých sešitů, kde mají žáci možnost výtvarného dotváření probíraného učiva a vzhledem k neukončené osifikaci i větší prostor pro jednoduchý zápis. V průběhu hodiny byla všem žákům věnována individuální péče, což se projevovalo na jejich dobrých znalostech.

Podstatnými pozitivy v obou třídách jsou detailní znalost osobnosti i zázemí každého žáka ze strany vyučujících a vytváření neformálního prostředí pro bezproblémový sociální kontakt žáků všech ročníků mladšího školního věku, což se odráží na celkovém pozitivním klimatu školy.

Průběh a výsledky vzdělávání ve vybraných předmětech v 2., 3. a 5. ročníku jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v součásti mateřská škola

OPZ pedagogických pracovníků

Na kvalitě sledované výchovně-vzdělávací práce se pozitivně odrážela odborná a pedagogická způsobilost pro předškolní vzdělávání zástupkyně a její snaha co nejvíce kompenzovat chybějící odborné a pedagogické vzdělání učitelky tím, že stanovuje obsah činností jejího výchovně-vzdělávacího působení a v denním kontaktu sleduje jejich plnění.

Spontánní činnosti a řízení činnosti

Učitelky postupně vytvářejí vhodnější podmínky pro spontánní aktivity dětí. Promýšlejí změny v umístění námětových a pracovních koutků a v odlišném uspořádání třídy a herny pro nabídkové činnosti. V průběhu spontánních činností učitelka respektovala přání dětí a ponechávala jim možnost volby aktivit. Nabízela dětem pracovní činnosti, při kterých uplatnily předchozí zkušenosti a poznatky. Využívala naučnou dětskou literaturu (encyklopedii) a trpělivě reagovala na dotazy dětí. Obě učitelky vytvářely prostor ke komunikaci v průběhu dne navozováním individuálních nebo skupinových řízených rozhovorů. Motivace byla tematicky provázaná, děti se do připravených činností většinou zapojovaly. Aktivní zapojení s vyšší mírou emotivního zaujetí dětí a s uplatněním tvořivosti se smyslem pro vnímání detailů se projevilo ve výsledcích výtvarné práce při nadstandardní činnosti. Obě učitelky důsledně sledovaly chování dětí a ihned je usměrňovaly při porušení dohodnutých pravidel. Hodnocení bylo vedeno v několika případech negativní formou napomínáním a směřovalo spíše k upevnění kázně než k aktivizaci.

Plánováním výchovně-vzdělávací práce se zabývá pouze zástupkyně. Pro učitelku zpracovává konkrétní návrhy činností a podnětů pro její práci s dětmi. Způsob organizace denního programu vychází z personálních podmínek, některé části denního programu zástupkyně většinou jen plánuje (ranní hry, pobyt venku, odpolední činnosti), některé vykonává denně (blok řízených činností). Organizační přechody mezi jednotlivými činnostmi v průběhu denního programu byly většinou plynulé. Děti měly umožněno volné přecházení, učitelky měly neustálý přehled a důsledně dbaly na dodržování bezpečnostních opatření. Integrované řízené činnosti navazovaly na již získané poznatky dětí o přírodě a zástupkyně je dále prohlubovala. V používaných metodách a formách práce převládalo frontální vedení dětí. V jednom případě děti pracovaly diferencovaně ve skupinách na dvou stanovištích. Pro plnění vzdělávacích záměrů zástupkyně zvolila tematicky provázané bloky řízených činností, ve kterých byly vždy zahrnuty poznávací a pohybové činnosti s gymnastikou mluvidel v kombinaci s literární a výtvarnou aktivitou. Děti většinu činností přijaly a soustředěně sledovaly. Na problémové a kontrolní otázky přiměřeně reagovaly, logické souvislosti se v úrovni odpovědí projevily. Pracovní list se zaměřením na vnímání detailů zpracovaly bezchybně všechny přítomné nejstarší děti. Učitelky věnovaly pozornost postřehům a názorům dětí a umožňovaly jim sdělit svůj prožitek. Struktura pohybových aktivit vedla k neustálému zapojení všech dětí a byla vhodně zvolena z hlediska pohybové zátěže a využití prostoru.

Příjemná atmosféra dětí podporovala k výběru připravených nabídkových a řízených aktivit. Adaptační problémy dětí učitelky citlivě vnímaly, jejich účast při řízených aktivitách denního programu byla dobrovolná. Obě učitelky důsledně uplatňovaly své požadavky, jejich přístup k dětem byl přátelský. Osobní tempo, individuální schopnosti a potřeby dětí obě učitelky respektovaly.

*Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností je celkově hodnocen jako dobrý.
Průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností je celkově hodnocen jako velmi dobrý.*

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj většiny dětí byl na velmi dobré úrovni. Hygienické návyky zvládala většina přítomných dětí samostatně. Učitelky věnovaly pozornost zdokonalování jemné motoriky a práci s výtvarným materiálem a doplňky. Děti přiměřeně uplatňovaly vlastní zkušenosti z pozorování přírody. S chutí komunikovaly a spontánně sdělovaly své pocity. Ze vzájemných vztahů mezi mladšími a staršími dětmi bylo zřejmé důsledné vedení učitelek ke vzájemné ohleduplnosti a dodržování zavedených pravidel chování. Všechny děti měly zažité základní společenské návyky ve styku s dospělými. V některých činnostech, např. při stolování, se projevovala různá míra uplatnění samostatnosti a rozdílné individuální tempo dětí. Vytváření žádoucích sebeobslužných návyků a prostor pro samostatnost dětí částečně omezují také podmínky a následný způsob organizace v šatně. Výtvarné práce z nadstandardní činnosti dokládaly velmi dobrou schopnost některých dětí detailně zpracovat a zobrazit svoji představu.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti v součásti mateřská škola jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované základní školou

Výsledky vzdělávání v českém jazyce a matematice škola zjišťuje zadáváním kontrolních prací čtyřikrát do roka, které si učitelky samy sestavují. Práce jsou vyhodnocovány a slouží jako podklad nejen pro klasifikaci, ale i k objektivizaci zjišťování vědomostní úrovně žáků. S výsledky jsou pravidelně seznamováni rodiče na třídních schůzkách.

Žáci se pravidelně zapojují do výtvarných a přírodovědných soutěží v rámci okresu i kraje.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny a rozhodnutí a zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

Zřizovací listina Základní školy Nemojov, okres Trutnov ze dne 19. 10. 2002, čj. neuvedeno vydaná na základě usnesení zastupitelstva s účinností od 1. 1. 2003.

Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 16. 5. 2003, čj. 19 051/2003-21 s účinností od 1. 1. 2003.

Uvedené doklady jsou v souladu.

Základní škola nabízí žákům nadstandardní péči v oblasti logopedie a dyslexie. Této problematice se věnuje učitelka s příslušnou odbornou a pedagogickou specializací. Velmi široká je i nabídka mimoškolních aktivit formou kroužků výpočetní techniky, sportovních her, ruského jazyka a hry na flétnu. Tyto aktivity zajišťuje převážně ředitelka školy v pěti hodinách týdně nad rámec svého úvazku. Zástupkyně ředitelky v mateřské škole organizuje jednou týdně pro nejstarší děti zájmový kroužek Sluníčko s estetickým zaměřením a předplaveckou výchovu.

Ze zaměření kulturně-společenských akcí je zřejmá funkční sounáležitost školy s obcí (brigády, ples, návštěvy divadelních představení, výlety, exkurze, besídky, rozloučení se školáky, karneval).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 16. 5. 2003, čj. 19 051/2003-21
2. Zřizovací listina školy ze dne 19. 10. 2002, čj. neuvedeno
3. Dodatek č. 1 ke zřizovací listině školy ze dne 27. 11. 2003, čj. neuvedeno
4. Vzdělávací program Základní škola, schválený MŠMT ČR dne 30. 4. 1998 pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996, úpravy a doplňky schválilo MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-2 s platností od 1. 9. 1998
5. Učební plán základní školy pro školní rok 2003/2004, razítko, podpis ředitelky školy
6. Tematické plány učiva, razítko, podpis ředitelky školy
7. Rozvrhy hodin pro školní rok 2003/2004, razítko, podpis ředitelky školy
8. Třídní knihy vedené od školního roku 1999/2000 do školního roku 2003/2004, razítko školy
9. Vzorky žákovských písemností vedených ve školním roce 2003/2004
10. Žákovské knížky žáků vedené ve školním roce 2003/2004
11. Osobní dokumentace žáků s postižením
12. Třídní výkazy a katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2003/2004
13. Jmenování paní Veroniky Dulínkové ředitelkou Základní školy, Nemojov, okres Trutnov ze dne 1. 1. 2003, čj. 5/2002
14. Organizační řád málotřídní školy ze dne 5. 1. 2004, podpis ředitelky školy
15. Pracovní náplně pedagogických pracovníků základní školy, podpis ředitelky školy
16. Pracovní náplň výchovné poradkyně, podpis ředitelky školy
17. Rozhodnutí MŠMT o udělení výjimky z počtu žáků ZŠ Nemojov ze dne 10. 3. 2003 pro školní rok 2003/2004, čj. 15 039/03-22
18. Rozhodnutí MŠMT o udělení výjimky z počtu žáků ZŠ Nemojov ze dne 12. 3. 2004 pro školní rok 2004/2005, čj. 14 589/04-22
19. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školních letech 2002/2003 a 2003/2004
20. Vysvědčení žáků vydané v I. pololetí školního roku 2003/2004, razítko školy
21. Ověřené kopie dokladů o vzdělání všech pedagogických pracovníků
22. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V3-01 ke dni 30. 9. 2003
23. Školní řád ze dne 23. 7. 2003, podpis ředitelky školy
24. Kniha úrazů vedená od školního roku 2001/2002
25. Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy za školní rok 2002/2003 v Základní škole Nemojov, podpis ředitelky školy
26. Školní kroniky a fotodokumentace
27. Inspekční zpráva ČŠI pro základní školu ze dne 23. 1. 1998, čj. 095 61/98-2004
28. Podkladová inspekční dokumentace základní školy

29. Podkladová inspekční dokumentace mateřské školy, dotazník pro ředitelku před inspekcí
30. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2003 ze dne 30. 9. 2003
31. Školní vzdělávací program mateřské školy Nemojov s přílohami pro školní rok 2003/2004
32. Výroční zpráva o činnosti mateřské školy za školní rok 2002/2003
33. Rozpis přímé vyučovací povinnosti pracovníc mateřské školy pro školní rok 2003/2004
34. Záznamové listy pro hospitace v mateřské škole za školní rok 2003/2004
35. Vnitřní řád mateřské školy s platností od 1. ledna 2003 s razítkem a podpisem ředitelky
36. Organizace dne v mateřské škole pro školní rok 2003/2004 (materiál určující organizační pravidla denního programu)
37. Provozní řád mateřské školy s platností od 1. ledna 2003 s razítkem a podpisem ředitelky
38. Pracovní náplně zaměstnanců mateřské školy podle pracovního zařazení s platností od 1. 1. 2003 s razítkem, podpisem ředitelky a pracovnice
39. Jmenování do funkce zástupkyně ředitelky s účinností od 2. 1. 2003
40. Zápisy z pedagogických a provozních rad mateřské školy za školní rok 2003/2004
41. Třídní dokumentace mateřské školy pro školní rok 2003/2004: seznamy dětí, přehledy docházky dětí, evidenční listy, přehled výchovné práce, třídní vzdělávací program, týdenní plány, zmocnění k odvádění dětí, záznamy o dětech
42. Inspekční zpráva mateřské školy čj. 095 460/98-1202

ZÁVĚR

Stávající personální obsazení obou inspektovaných součástí (základní a mateřské školy) není plně zajištěno odborně a pedagogicky způsobilými pracovníci. Tento fakt nemá zásadní dopad na celkovou kvalitu výuky a výchovy. Ředitelka školy nestanovila písemnou formou kompetence zástupkyně, zejména pro oblast kontroly součástí mateřská škola. Účast na dalším vzdělávání pedagogických pracovníc je podmíněna zajištěním provozu školy za daných personálních podmínek.

Materiálně technické podmínky v základní škole příznivě podporují efektivitu vzdělávání a výchovu při realizaci vzdělávacího programu Základní škola. Součást mateřská škola poskytuje dětem přiměřené prostorové podmínky, potřebám dětí nevyhovuje pouze vnitřní uspořádání šatny. Plánované změny v materiálně-technické oblasti vycházejí ze zjištěného stavu v oblasti nutných oprav a prioritního zaměření na postupnou obnovu vnitřního vybavení. Materiální zajištění obou inspektovaných součástí je účelně doplňováno vzhledem k zaměření vzdělávacích programů školy.

Učební osnovy byly v základní škole ve sledovaných hodinách plněny. Rezervy jsou v kontrole jejich naplňování ze strany ředitelky školy. Rozsah a výběr učiva korespondoval se schopnostmi a potřebami žáků. Všem je věnována individuální péče, zvláštní pozornost je soustředěna formou specifických metod na žáka trpícího příznaky autismu. Průběh vzdělávání byl shledán kvalitním. Převládaly moderní formy výuky, což je v podmínkách vyučování ve spojených ročnících nutným předpokladem úspěšného zvládnutí učiva

a kvalitní přípravy žáků na přestup do plně organizovaných škol. Ve vzájemné interakci a komunikaci byla ze strany učitelek respektována osobnost žáka. Ze strany žáků pak dodržovaná vymezená pravidla chování.

Školní vzdělávací program mateřské školy obsahuje vzdělávací cíle, které vycházejí z podmínek školy. Řízené činnosti měly charakter integrovaných celků organizovaných frontálním způsobem.

Od poslední inspekce v základní škole v roce 1998 došlo k výraznému posunu v materiálně-technickém zabezpečení. Přetrvává nízká odborná a pedagogická způsobilost většiny pedagogických pracovníků. Škola stále nesplňuje zákonem daný průměrný počet žáků na třídu.

Od poslední inspekce v mateřské škole v roce 1998 bylo zjištěno, že ve složitých personálních podmínkách vyvíjí zástupkyně odpovídající pracovní úsilí a škola prokazuje velmi dobrou úroveň ve výchovně-vzdělávací práci.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Antoš	Antoš v. r.
Člen týmu	Mgr. Květa Maňáková	K. Maňáková v. r.

V Jičíně dne 11. května 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. 5. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Veronika Dulínková	Dulínková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Denisova 1073, 506 01 Jičín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	28. 5. 2004	i2-1131/04-5023/A
Zřizovatel	28. 5. 2004	i2-1131/04-5023/B
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.